

εργασίας, το ασφαλιστικό, τη στεγαστική κρίση και το δημογραφικό.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η έλλειψη εργατικών χεριών, παρά τη σημαντική μείωση της ανεργίας και παρά την άνοδο των χαμηλότερων εισοδημάτων, παρέμεινε και οξύνθηκε κατά το προηγούμενο έτος, οδηγώντας την κυβέρνηση να συνεχίσει την προσπάθεια προσέλκυσης εργαζόμενων από τρίτες χώρες για την κάλυψη των εποχικών αναγκών της ελληνικής οικονομίας, ιδιαίτερα του τομέα κατασκευών, του τουρισμού και της αγροτικής παραγωγής.

Αυτή η συνθήκη ωστόσο δημιουργεί ισχυρές πιέσεις στην ελληνική οικονομία και τις τοπικές κοινωνίες, καθώς απουσιάζουν οι μηχανισμοί ενσωμάτωσης, ενώ και η ποιότητα και το κόστος της εργασίας φαίνεται να μην είναι ικανοποιητικά.

Από την άλλη, η ερήμωση της υπαίθρου, η φυγή του υψηλά ειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού στο εξωτερικό (του οποίου οι αποδοχές στην Ελλάδα υπολείπονται σημαντικά έναντι του ευρωπαϊκού μέσου όρου), το στεγαστικό πρόβλημα και η ανισορροπία στο ασφαλιστικό σύστημα δημιουργούν νέες προκλήσεις αναφορικά με τις πολιτικές αντιμετώπισης του δημογραφικού προβλήματος.

Παρά τις σημαντικές προσπάθειες και τα κίνητρα ενθάρρυνσης νέων ζευγαριών να αποκτήσουν στέγη και να δημιουργήσουν οικογένεια, τα υψηλά ενοίκια, οι υψηλές τιμές γης και η συνέχιση του υφιστάμενου μοντέλου αστυφιλίας λειτουργεί ανασταλτικά ως προς τον παραπάνω σκοπό.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (ΟΚΕ) έχει επεξεργαστεί το τελευταίο έτος θέσεις και προτάσεις που έχουν τεθεί από τους κοινωνικούς φορείς, τόσο στα διάφορα fora κοινωνικού διαλόγου όσο και κατά την εκπόνηση των γνωμών της για μείζονα κοινωνικά και νομοθετικά ζητήματα.

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι πρέπει να διευρυνθούν περαιτέρω τα πεδία και οι διαδικασίες διαλόγου σχετικά με

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΪΔΑΣ

Πρόεδρος
Οικονομικής
και Κοινωνικής
Επιτροπής της
Ελλάδος (ΟΚΕ)

επιπλέον και την αγορά εργασίας, πάνω στην οποία θα ασκηθούν πιο σφιχτές οικονομικές πολιτικές. Επίσης, η χώρα πρέπει να θεωρακιστεί περαιτέρω έναντι των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και να

βελτιώσει τον βαθμό της ενεργειακής αυτονομίας και επάρκειας.

Οι προκλήσεις της τεχνητής νοημοσύνης και της ψηφιακής προσαρμογής αποτελούν επιπρόσθετη «ευχή και κατάρα» για την ελληνική οικονομία. Από τη μια βελτιώνουν τις επιδόσεις του Δημοσίου και των επιχειρήσεων, μειώνοντας τη γραφειοκρατία και αυξάνοντας τους όγκους των αγαθών, από την άλλη δημιουργούν νέες συνθήκες στην αγορά εργασίας και αφήνουν απροστάτευτες ομάδες πληθυσμού που χαρακτηρίζονται από ψηφιακό αναλφαβητισμό.

Ασφαλώς, επίσης, σε επίπεδο οικονομικής πολιτικής η ελληνική οικονομία θα πρέπει να εξαντλήσει όλες τις προσπάθειες για την απορρόφηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και να αμβλύνει τη δυναμική του δομικού πληθωρισμού και του υψηλού δημόσιου και ιδιωτικού χρέους.

Τα κόκκινα δάνεια άλλωστε παραμένουν σημαντικό πρόβλημα για ένα σημαντικό τμήμα του πληθυσμού που κινδυνεύει να απολέσει μέρος της περιουσίας, χωρίς ουσιαστική απαλλαγή από τα δανειακά βάρη.

Η ΟΚΕ Ελλάδος, όπως της επιτάσσει η συνταγματική της αποστολή, συνεχίζει να συμμετέχει ενεργά στις δημόσιες πολιτικές και κοινωνικές διεργασίες και παρακολουθεί τις εξελίξεις σε διεθνές και εθνικό επίπεδο σχετικά με τα μείζονα ζητήματα που απασχολούν τις κοινωνίες.

Βρίσκεται δε σε συνεχή γόνιμο διάλογο με την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών και με τις πρωτοβουλίες της, τις παρεμβάσεις της και τις γνωμοδοτήσεις της στοχεύει στην οικοδόμηση θεσμικών και κοινωνικών συνεργασιών. □